

Nahlédnutí do vesmíru s Petrem Horálkem

26. února 2018

autorka Andrea Kypěnová

Ve čtvrtek 15. února se v Městské knihovně Beroun sešlo na tři desítky zájemců, aby si poslechli přednášku o astronomii. Pan Petr Horálek zahájil svoji přednášku prohlášením, že ve vesmíru to opravdu žije! Pokud bychom měli sestavit pomyslnou hitparádu, tady je jeho top 7.

7. místo: **Supernova** – zpravidla se jedná o oslnivý záblesk ohňostroje, který se na obloze vyskytuje tak jednou za 200 let.



6. místo: **Meteorický déšť** – je tvořen asi tisícovkou hvězd vybuchlých za hodinu. Ze Země lze pozorovat zpravidla i bez dalekohledu. Vidět ho můžete také ve filmu Drtivý dopad.

5. místo: **Přechody planet** – jedná se o vzácný úkaz a zasvěcenci ho nazývají piha na slunci. Jedná se o přechod Venuše nebo Merkuru v dráze Slunce. U nás byl viděn přechod Venuše v dráze Slunce v roce 2002 a 2012. Předpokládá se, že jednoho dne se zkříží dráha všech tří objektů, tedy Slunce, Venuše i Merkuru ve stejnou dobu.

4. místo: **kometa století** – astronomové to nazývají nejkrásnějším nebeským kýčem. Jules Verne o ní píše v knize Na kometě. Tak pokud máte zájem, můžete si ji vypůjčit v knihovně. V dávné historii považovali výskyt komet za špatné znamení. Tento úkaz se spojuje například se zánikem Aztéků, dobytím Perské říše nebo dobovačnými vpády Tatarů. První odborně zaznamenaná kometa století byla pojmenována po svém objeviteli jako Halleyova kometa a je o ní známo, že se periodicky vrací.

Na pomyslném 3. místě je **Polární záře**. Můžeme ji označit jako barevnou symfonii nebes, kdy i bouřlivé Slunce si občas kýchne. Planetu Zemi našťástí chrání před tímto kýchnutím magnetické pole, jinak by naše planeta tento vesmírný přenos nemusela ustát. Nejčastějšími barvami polární záře jsou červená a zelená.

Na 2. místě se umístilo **zatmění Měsíce** – tajemství rudého úplňku, kdy Měsíc prochází stínem planety Země. Mayská legenda pravila, že Rudý Jaguár požívá Měsíc. Mayové považovali tento úkaz za zlé znamení od Bohů, nebo jako předzvěst neštěstí. Ovšem zatmění v roce 1504 využil Kryštof Kolumbus k tomu, aby pohrozil vzpurným Indiánům.

Zatmění Měsíce bude u nás k vidění 27. července 2018 přibližně ve 23:10. Navíc Mars bude jasně zářit, tak se nám naskytne pohled, jaký se nemusí opakovat ani za 100 let. Více informací o zatmění a dalších úkazech ve vesmíru můžete najít na specializovaném webu www.astro.cz.



A teď fanfáry prosím!

Na 1. místě se umístilo **Úplné zatmění Slunce**. Tento mimořádný úkaz nastává, když Měsíc překryje Slunce. Na Zemi nastává zvláštní šero, ovšem úplná tma nenastane, jelikož Slunce vydává světlo stále, i když je Měsícem stíněné. První vědecké pozorování bylo zaznamenáno v roce 1919. Účastní byli i

Eddington a Einstein. Samotný Nostradamus spojoval zatmění Slunce dne 11. 8. 1999 s koncem světa, což se naštěstí nepotvrdilo. U nás by mělo být k vidění 7. října 2135. Moment, kdy Slunce s Měsícem



vytvoří úkaz, který připomíná diamantový prsten, je považován za jeden z nejkrásnějších, který je na vesmírném nebi k vidění. Pokud chystáte zasnuby, je prý tento okamžik ten pravý.



Účastníci kurzu měli také jedinečnou možnost koupit si knihy pana Horálka za zvýhodněnou cenu s věnováním navíc. Jedná se o knihy *Dobytí jižního hvězdnatého ráje* a *Nebeské symfonie*. Přednáška byla velmi zajímavá.